

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA  
FAKULTET MEĐUNARODNIH ODNOSA I DIPLOMACIJE

**STUDIJSKI PROGRAM  
SVEUČILIŠNOGA PREDDIPLOMSKOGA STUDIJA**

**PRAVO S MEĐUNARODNIM ODNOSIMA  
(JEDNOPREDMETNI)**

Datum usvajanja studijskoga programa:

18. rujna 2010.

Datum posljednje izmjene i dopune studijskoga programa:

8. lipnja 2024.

Mostar, lipanj 2024.



## Kazalo

### 1. Uvod

- 1.1. Vještine, znanja i kompetencije na prvom ciklusu studija
- 1.2. Usporedivost s programima inozemnih visokoobrazovnih ustanova
- 1.3. Dosadašnja iskustva u provedbi programa
- 1.4. Otvorenost programa prema pokretljivosti studenata i nastavnog osoblja

### 2. Opći dio

- 2.1. Naziv studija
- 2.2. Nositelj studija
- 2.3. Trajanje studija
- 2.4. Uvjeti upisa na studij
- 2.5. Kratki opis studija
- 2.6. Akademski naziv koji se stječe završetkom prvog ciklusa studija
- 2.7. Sudjelovanje u istraživanjima na prijediplomskom i diplomskom studiju
- 2.8. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja

### 3. Dokumenti o odobrenim izmjenama i dopunama studijskoga programa Pravo s međunarodnim odnosima (prvi ciklus)

- 3.1. Popis obveznih i opis izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova
- 3.2. Opisi kolegija



UKRATKO O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskoga programa:	<b>Pravo s međunarodnim odnosima</b>
Ciklus:	Prvi (I.)
Vrsta:	Jednopedmetni sveučilišni studij
Znanstveno područje:	Društvene znanosti
Znanstveno polje:	<b>Pravo</b>
Akademski naziv:	Prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) prava s međunarodnim odnosima
Razina kvalifikacije po OKO BiH:	6
Razina kvalifikacije po QF-EHEA:	6
Trajanje studijskoga programa:	3 godine (šest semestara)
ECTS:	Minimalno 180 ECTS bodova
Jezik:	Hrvatski
Način studiranja:	Redovito, izvanredno, na daljinu, kombinacija navedena tri načina
Nositelj studijskoga programa:	Sveučilište Hercegovina
Izvođač studijskog programa:	Sveučilište Hercegovina, Fakultet međunarodnih odnosa i diplomacije
Mogućnosti nakon završetka studija:	Mogućnosti nastavka na drugom ciklusu studija prava i srodnim studijima. Mogućnost zapošljavanja u javnim i privatnim ustanovama, u tijelima i službama javne uprave, u gospodarskim društvima, pravosudnim institucijama, državnim agencijama, međunarodnim organizacijama te nevladinim organizacijama i civilnom sektoru.
Akreditacija:	Sveučilište Hercegovina je rješenje o institucionalnoj reakreditaciji dobilo 18. listopada 2021. godine od nadležnog Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta HNŽ, na temelju preporuke Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH, nakon čega je Sveučilište Hercegovina 11. studenoga 2021. godine upisano u Državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova.



## 1. Uvod

Studijski program Pravo s međunarodnim odnosima na Sveučilištu Hercegovina usklađen je s odredbama *Zakona o visokom obrazovanju u HNŽ/K*, usvojenim 2012. godine. Prema zakonskim odredbama, navedeni Zakon treba biti usklađen s *Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju* iz 2007. godine, koji je usvojen u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Oba ova zakona predviđaju usklađivanje s Europskim prostorom visokog obrazovanja (EHEA) i vrednovanje rada studenata putem ECTS kredita.

Fakultet međunarodnih odnosa i diplomacije razvio je kvalitetu studija prema usklađenim standardima europskih studija prava. Sveučilišni studij Pravo s međunarodnim odnosima (jednoprjedmetni) rezultat je razvoja studija kroz proteklih skoro 15 godina izvođenja, a program je usmjeren na stjecanje znanja i osobnih, profesionalnih i generičkih vještina nužnih za obavljanje djelatnosti pravnika. Ista znanja i vještine mogu biti lako primjenjiva i u drugim profesijama.

Pravo je ukupnost pravnih pravila, načela i instituta kojima se uređuju odnosi u određenoj društvenoj zajednici (u objektivnom smislu). Njima su uređeni životni odnosi među ljudima, ali i odnosi ljudi prema društvenoj zajednici u kojoj žive i čijim pravilima se podvrgavaju. Pravo u subjektivnom smislu, su prava i obveze koje pojedincu (subjektu prava) daju i nameću propisi objektivnog prava. Posao pravnika sastoji se u primjeni spoznaja i vještine pravne znanosti u svakodnevnom životu. Potreba za pravnicima stoga se očituje podjednako u javnom i privatnom sektoru u različitim područjima ljudske djelatnosti, a posebice u onima koje se odnose na organizaciju rada u javnim i privatnim ustanovama, u tijelima i službama javne uprave, u gospodarskim društvima, pravosudnim institucijama, državnim agencijama, međunarodnim organizacijama te nevladinim organizacijama i civilnom sektoru.

Sveučilišni studijski program Pravo s međunarodnim odnosima temelji se na permanentnoj usklađenosti studijskog programa s organizacijom rada i dostignućima znanosti te njima definiranim vještinama. Program je prilagođen tako da bude suvremen i primjeren mogućnostima i interesima studenata, te potrebama poslodavca, a usporediv je sa srodnim programima na referentnim visokoobrazovnim ustanovama. Između ostaloga, suvremenost se očituje i u načinu izvođenja nastave i uporabe naprednih metoda poučavanja.

### 1.1. Vještine, znanja i kompetencije na prvom ciklusu studija

Nakon završenog studija na prvom ciklusu studija osoba:

- pokazuje znanje i razumijevanje u području prava i međunarodnih odnosa koje se nadovezuje na njeno srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na toj razini, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje, a što uključuje određene aspekte koji se temelje na poznavanju najnaprednijih dostignuća u području studija prava;
- može primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje načela vezanih za područje prava, primijeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduje kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumenata i rješavanjem problema unutar područja djelatnosti pravnika;
- može primijeniti osnovne metode stjecanja znanja i aplikativna istraživanja, u stanju je odlučiti o tome koji pristup treba koristiti za rješavanje konkretnog problema i svjesna je činjenice u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema;
- može komunicirati koristeći znanje jednog ili više stranih jezika i komunikacijskih tehnologija, koristeći informacije i ideje, analizirajući probleme i nudeći rješenja i auditoriju koji nije nužno specijaliziran u području prava kao i onima koji su specijalizirani za područje prava s međunarodnim odnosima;
- ima sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka na temelju kojih donosi sudove koji sadrže promišljanja o relevantnim društvenim, znanstvenim ili etičkim pitanjima;



- ima izgrađene vještine učenja potrebne za daljnji studij, uz visok stupanj autonomije i akademskih vještina i svojstava nužnih za istraživački rad, shvaćanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora;
- posjeduje temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje;
- može koristiti interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij.

### **1.2. Usporedivost s programima inozemnih visokoobrazovnih ustanova**

Sukladno preporukama Bolonjske deklaracije o potrebnom usklađivanju kurikuluma, izmjene studija prava s međunarodnim odnosima nastoje se provoditi prema postavljenim normama. Program studija Pravo s međunarodnim odnosima Sveučilišta Hercegovina izrađen je sukladno definiranim standardima, s krajnjim ciljem priznavanja istovrsnosti stečenih kvalifikacija.

Nastavni plan i program usporediv je s referentnim studijima: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Usporedivost se ogleda isključivo prema kompetencijama i ishodima učenja na razini studijskih programa te u trajanju studija, dok studijski program svoje specifičnosti zadržava uglavnom kroz strukturu, nazive predmeta i ECTS bodove.

### **1.3. Dosadašnja iskustva u provedbi programa**

Kroz skoro petnaest godina iskustva u razvoju i provedbi programa studija prava s međunarodnim odnosima omogućeno je planiranje i oblikovanje studija prema interesima raznih ciljnih skupina. Kroz razrađen sustav evaluacije kvalitete studijskog programa provodi se i evaluacija rada nastavnog osoblja i kvalitete izvedbe kolegija. U pripremi prijedloga inoviranja programa studija, kao izvor informacija, poslužile su procjene studenata o razini njihove angažiranosti u pojedinim kolegijima. Dosadašnja iskustva pokazuju da se svake godine za upis na studij prava s međunarodnim odnosima interesira značajan broj kandidata. Djelatnost pravika je dragocjena u svakom društvu, a studij se razvija kao dinamičan i privlačan izvrsnim kandidatima.

### **1.4. Otvorenost programa prema pokretljivosti studenata i nastavnog osoblja**

Sveučilišni studij Pravo s međunarodnim odnosima (jednopedmetni) usmjeren je na prepoznatljivost i atraktivnost za studente u Bosni i Hercegovini i diljem svijeta, ponajprije u susjednim zemljama. U inoviranju programa ostvarena je suradnja s partnerskim ustanovama i stručnjacima u BiH i Europi. Definiranje temeljnih područja i uvažavanje predloženih standarda osnovni su preduvjet mobilnosti studenata i nastavnog osoblja. Kako bi se potakla mobilnost i razmjene studenata koristi se načelo transparentnosti i dostupnosti informacija. Također, ECTS bodovni sustav podrazumijeva konstantnu promjenu u načinu realizacije rada poticanjem konzultativne nastave i samostalnog rada studenata. Samim time, kroz sve je cikluse studija nužno provođenje načela izbornosti kolegija s ciljem izgrađivanja individualnog profila studenta.

Ključni rezultati inoviranja studijskog programa su usredotočeni na ostvarivanje bilateralne i/ili multilateralne suradnje u realizaciji studija s drugim domaćim i europskim studijima prava, omogućavanje mobilnosti studenata koji dio studija mogu ostvariti na drugim sveučilištima te zadovoljenje kriterija izbornosti i time raznolikosti kurikuluma prilagođenoga individualnim interesima studenata. Uz navedeno, mobilnost studenata i nastavnog osoblja omogućava unaprjeđivanje zajedničkih projekata poput projekata razvoja metoda učenja i poučavanja, zajedničkih znanstveno - istraživačkih projekata, te projekata praćenja i unaprjeđivanja kvalitete studija kroz razvoj sustava podrške studentima.



## 2. Opći dio

### 2.1. Naziv studija:

Sveučilišni preddiplomski studij Pravo s međunarodnim odnosima (jednopedmetni).

### 2.2. Nositelj studija

Studij predlaže Fakultet međunarodnih odnosa i diplomacije, koji je i nositelj studija.

### 2.3. Trajanje studija

Predviđeno trajanje prvog ciklusa studija (preddiplomskog) Pravo s međunarodnim odnosima iznosi tri (3) godine, odnosno šest (6) semestara. Nakon završenog prvog ciklusa predviđen je nastavak obrazovanja na drugom ciklusu (diplomski/master studij) u trajanju dvije (2) godine, odnosno četiri (4) semestra.

### 2.4. Uvjeti upisa na studij

Sveučilište Hercegovina svake akademske godine, sukladno važećim zakonskim odredbama, određuje kriterije za upis na studij Prava s međunarodnim odnosima koje objavljuje na svojim mrežnim stranicama. Kriteriji za upis mogu, a ne moraju, predvidjeti provedbu razredbenog ispita. Kao kriterij za upis na prvi ciklus studija (preddiplomski) uzima se obavezno: završena četverogodišnja srednja škola u BiH (ili isprava o priznavanju adekvatnog obrazovnog ciklusa izvan BiH) i rezultat intervjuiranja svakog zainteresiranog kandidata.

### 2.5. Kratki opis studija

Prvi ciklus studija (preddiplomski) Pravo s međunarodnim odnosima traje tri godine (šest semestara), a student je dužan skupiti minimalno 180 ECTS bodova da bi uspješno završio studij. Na prvom ciklusu studija Pravo s međunarodnim odnosima nije predviđeno pisanje i obrana završnog rada, ali umjesto njega predviđena je u završnom (šestom) semestru studija izrada i javna prezentacija završnog projekta.

Prve tri godine studija su informativne i predstavljaju početnu razinu u obrazovanju prvostupnika prava s međunarodnim odnosima. Uključuju stjecanje temeljnih znanja općeg prava i generičkih vještina. Ova obrazovna faza omogućuje studentima orijentaciju u različitim područjima prava, kao i otvorenost za druga srodna područja.

Studenti nakon završenog prvog ciklusa studija stječu temeljna znanja iz područja prava koja im omogućuju nastavak na drugom ciklusu studija (diplomski) prava ili nekog drugog studija. Usvojena znanja, razvijene vještine i stečene kompetencije te postignute generičke vještine omogućuju prvostupnicima (baccalaureus/baccalaurea) da se nakon završenog prvog ciklusa studija bave onim djelatnostima u kojima su te kompetencije i vještine potrebne i dovoljne.

Ključne kompetencije koje student stječe nakon završetka prvog ciklusa studija prava s međunarodnim odnosima su:

- bazična znanja o metodama istraživanja u pravu;
- kritičko ocjenjivanje argumenata, koncepta i pretpostavki pri rješavanju pravnih pitanja;
- razmjenjivanje informacija, ideja i rješenja o primijenjenim područjima prava.

Osim usvajanja temeljnih znanja, na prvom ciklusu studija (preddiplomski) Prava s međunarodnim odnosima usvajaju se i određene specifične i opće/generičke vještine: vještine povezane s humanističkim (npr. kritičko mišljenje, pisanje eseja) i društvenim znanostima (testiranje hipoteza, statistički postupci):

- specifične vještine - izrada nacrtu istraživanja, metode i mjerenja – koje su primjenjive i za zanimanja izvan prava;
- generičke vještine - vještine komuniciranja, numeričke vještine, kritičko mišljenje, upotreba informatičke tehnologije - koje su nužne i za profesionalnu pravničku djelatnost.

Iz navedenoga slijedi kako prvi ciklus studija (preddiplomski) prava s međunarodnim odnosima može biti temelj različitim drugim profesionalnim područjima (mediji, informacijska tehnologija, marketing, ispitivanje tržišta i javnoga mnijenja i sl.).



## 2.6. Stručni ili akademski naziv i stupanj koji se stječe završetkom prvog ciklusa studija

Završetkom prvog ciklusa studija (preddiplomski) prava s međunarodnim odnosima stječe se naziv **sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) prava s međunarodnim odnosima**.

Navedeni akademski naziv odgovara šestom (6.) stupnju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini i šestom (6.) stupnju Europskog kvalifikacijskog okvira (QF-EHEA).

## 2.7. Sudjelovanje u istraživanjima na preddiplomskom studiju

Ovaj studijski program omogućuje studentima sudjelovanje u istraživanjima na prvom ciklusu studija na način koji je predviđen i opisan u Pravilniku o studiranju i Pravilniku o provedbi istraživanja Sveučilišta Hercegovina. Sudjelovanje u istraživanjima studentu omogućuje stjecanje određenog broja ECTS bodova koji mogu zamijeniti pojedine izborne kolegije, ukoliko je to naznačeno u opisu kolegija.

## 2.8. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja

Sveukupni cilj razvoja cjelokupnog studija prava s međunarodnim odnosima doprinos je intelektualnom, socijalnom, kulturnom i ekonomskom razvoju šire zajednice, kroz tri stupa:

- akademski, provedbom kvalitetnog studija za stjecanje kvalifikacija,
- istraživački, kroz značajna znanstvena, razvojna i primijenjena istraživanja, te
- društveni, kroz aktivan angažman u područjima definiranim zajedno s lokalnom zajednicom.

Konkretni ciljevi studijskoga programa prava s međunarodnim odnosima na prvom ciklusu studija su:

- omogućiti razumijevanje temeljnih pojmova iz prava te pojmova iz srodnih i povezanih disciplina,
- osposobiti studenta za razumijevanje, analizu i primjenu prava kao struke,
- razviti vještine učenja i znanja potrebna za nastavak studija na drugom ciklusu.

Predviđeni ishodi (rezultati) učenja na razini studijskoga programa prava s međunarodnim odnosima prvog ciklusa su:

- Definirati i razlikovati osnovne pojmove, institute i načela pojedinih grana prava.
- Navesti, interpretirati i usporediti relevantne pravne izvore pojedine grane prava.
- Interpretirati pojedine teorije međunarodnih odnosa i diplomacije.
- Klasificirati situacije u društvu odgovarajućim pravnim pojmovima.
- Objasniti i kritički analizirati institute materijalnog prava.
- Objasniti i kritički analizirati institute procesnog prava.
- Primijeniti odgovarajuću pravnu terminologiju prilikom govornog i pisanog izražavanja.
- Analizirati i usporediti različite aspekte pravnog uređenja BiH uključujući i komparativnu perspektivu.
- Objasniti način funkcioniranja, nadležnosti i ovlasti regionalnih i međunarodnih organizacija.
- Analizirati relevantnu sudsku praksu.
- Vrednovati relevantne pravne izvore i primijeniti ih u konkretnom slučaju.
- Kombinirati pravne institute i načela suvremenog pravnog sustava.
- Usporediti različite pravosudne sustave.
- Definirati temeljne pojmove i koncepte prava EU te odnos sa nacionalnim pravom.
- Identificirati motive, uzroke i posljedice stvaranja velikih međunarodnih političkih, ekonomskih i sigurnosnih organizacija.



**MATRICA ISHODA UČENJA NA RAZINI STUDIJSKOG PROGRAMA PO KOLEGIJIMA**

<b>Ishod učenja</b>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<b>Naziv kolegija</b>															
Teorija prava															
Opća povijest prava i države															
Rimsko pravo I															
Akademsko pisanje															
Tjelesna kultura i sport (4x)															
<b>IZBORNI A1</b>															
Nacionalna pravna povijest															
Politička ekonomija															
Rimsko pravo II															
Sociologija															
<b>IZBORNI A2</b>															
Ustavno pravo															
Građansko pravo : opći dio, stvarno i nasljedno pravo															
Kazeno pravo															
Tjelesna kultura i sport															
<b>IZBORNI B1</b>															
Obvezno pravo															
Obiteljsko pravo															
Pravo Europske unije															
<b>IZBORNI B2</b>															
Međunarodno javno pravo															
Kazeno procesno pravo															
<b>IZBORNI C1 (izborni modul)</b>															
Stručna praksa (izvan ustanove)															
Završni projekt (prema izbornom modulu iz 5. semestra)															





**3. Dokumenti o odobrenim izmjenama i dopunama studijskoga programa Pravo s međunarodnim odnosima (prvi ciklus)**

**3.1. Popis obveznih i opis izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova**

1	2	3	4	5	6	7
ŠIFRA	NAZIV KOLEGIJA (po semestrima studija)	STATUS	P	S	V	ECTS
	I.					
	Teorija prava	Zajednički	1	1	3	8
	Opća povijest prava i države	Obvezni	1	1	3	7
	Rimsko pravo I	Obvezni	1	1	1	5
	Akademsko pisanje	Zajednički	1	1	1	5
	Tjelesna kultura i sport	Zajednički	0	0	1	0
	<i>IZBORNI A1</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
	II.					
	Nacionalna pravna povijest	Obvezni	1	1	3	8
	Politička ekonomija	Obvezni	1	1	3	7
	Rimsko pravo II	Obvezni	1	1	1	5
	Sociologija	Zajednički	1	1	1	5
	Tjelesna kultura i sport	Zajednički	0	0	1	0
	<i>IZBORNI A2</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
	III.					
	Ustavno pravo	Obvezni	1	1	3	7
	Građansko pravo : opći dio, stvarno i nasljedno pravo	Obvezni	1	1	3	7
	Kazneno pravo	Obvezni	1	1	0	6
	Tjelesna kultura i sport	Zajednički	0	0	1	0
	<i>IZBORNI B1</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
	<i>IZBORNI B1</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
	IV.					
	Obvezno pravo	Obvezni	1	1	3	7
	Obiteljsko pravo	Obvezni	1	1	3	7



Pravo Evropske unije	Obvezni	1	1	0	6
Tjelesna kultura i sport	Zajednički	0	0	1	0
<i>IZBORNI B2</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
<i>IZBORNI B2</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
V.					
Međunarodno javno pravo	Obvezni	1	1	3	8
Kazneno procesno pravo	Obvezni	1	1	3	7
<i>IZBORNI C1 (izabrati tropredmetni modul)</i>	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
	<i>Izborni</i>	2	0	2	5
VI.					
<b>Stručna praksa (izvan ustanove)</b>	Obvezni	0	0	6	10
<b>Završni projekt (prema izbornom modulu iz 5. semestra)</b>	Obvezni	0	2	10	20
					<b>180</b>

Lista izbornih kolegija na prvom ciklusu studija (preddiplomski) Pravo s međunarodnim odnosima utvrđuje se za svaku akademsku godinu na sjednici znanstveno-nastavnog vijeća, najkasnije 15 dana prije početka akademske godine. Usvajaju se obvezno sljedeće liste izbornih kolegija, vodeći računa da na svakoj listi ima najmanje dvostruko više izbornih kolegija nego što je predviđeno nastavnim planom za konkretni semestar:

- Lista IZBORNI A1 za prvi semestar studija
- Lista IZBORNI A2 za drugi semestar studija
- Lista IZBORNI B1 za treći semestar studija
- Lista IZBORNI B2 za četvrti semestar studija
- Lista IZBORNI C1 za peti semestar studija (na ovoj listi bira se jedan od ponuđenih modula koji su već prethodno pripremljeni i sadrže u pravilu po tri kolegija)

Informacije o izbornim kolegijima s liste trajno su dostupne studentima, objavljuju se obavezno u informacijskom sustavu i na mrežnim stranicama Sveučilišta Hercegovina.

### 3.1.1. Vrijednovanje rezultata rada

Na temelju rezultata rada postignuća studenta se u načelu vrednuju na sljedeći način (nositelj kolegija ima pravo i mogućnost postaviti bodovanje postignuća na kolegiju i na drugačiji način ali tako da bude dostupan studentima i prodekanu za nastavu najkasnije 15 dana prije početka izvođenja nastave u semestru) - vrijednovanje rada studenta i formiranje ocjene:

- *od 91 do 100 bodova* – ocjena **IZVRSTAN (5)** – A
- *od 81 do 90 bodova* – ocjena **VRLO DOBAR (4)** – B
- *od 71 do 80 bodova* – ocjena **DOBAR (3)** – C
- *od 55 do 70 bodova* – ocjena **DOVOLJAN (2)** – D
- *od 0 do 54 boda* – ocjena **NEDOVOLJAN (1)** – F



### **3.1.2. Bodovna vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazana u ECTS bodovima:**

Bodovna vrijednost svakog kolegija i završnog rada iskazana je u koloni sedam (7) nastavnog plana iskazanog u prethodnoj tablici.

### **3.1.3. Uvjeti za prelazak s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija:**

Prelazak na studij s drugih studija ili nastavak ranije započelih studija odobrava dekan izdavanjem rješenja o akademskom priznavanju, na temelju uredno podnešenog zahtjeva, sukladno Pravilniku o akademskom priznavanju. Prelazak na studij ili nastavak studija se obavlja tako što pristupnik/student podnosi zahtjev za prelazak ili nastavak studija i pokreće postupak akademskog priznavanja. Ukoliko je student na prethodnom studiju polagao određene ispite, uz zahtjev za prelazak ili nastavak studija, dostavlja i potrebnu dokumentaciju, studijski program prethodno završenog/započetog studija sa zahtjevom za ak. priznavanje. Zahtjev za akademsko priznavanje ranije stečenih kvalifikacija, položenih ispita i drugih rezultata učenja i dostavljenu dokumentaciju razmatra stručno povjerenstvo koje dostavlja mišljenje, na temelju čega Ured za međunarodnu suradnju, ECTS i akademsko priznavanje utvrđuje prijedlog i upućuje dekanu koji donosi odgovarajuće rješenje. Svaki pristupnik/student ima pravo žalbe ako smatra da izdano rješenje nije adekvatno ili narušava kvalitetu priznavanja postignutih rezultata učenja.

### **3.1.4. Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa:**

Predmete iz drugih studijskih programa (tzv. eksterne izborne kolegije) student može birati po vlastitom izboru, s tim što izbor treba obaviti u odgovarajućem semestru studija (četvrti semestar). Odabrani izborni kolegiji se upisuju zajedno s obveznim kolegijima prije početka semestra.

### **3.1.5. Uvjeti upisa u sljedeći semestar ili tromjesečje, odnosno sljedeću godinu studija te način završetka studija:**

Student nesmetano, bez zastoja prelazi iz semestra u semestar, odnosno iz godine u godinu. Ponavljanja godine ili semestra nema. Student praktično upisuje kolegije i bodove, a ne semestre. U jednom semestru student u načelu može upisati najviše 30 bodova, a izrazito uspješnim studentima može se odobriti upis i do 42 boda. Izrazito uspješnim studentom smatra se student koji je prethodno položio sve ispite u odslušanim semestrima i ostvario prosjek ocjena najmanje 4,50. Jednako tako student koji nije u semestru ostvario 30 bodova, u sljedećem odgovarajućem (zimski-zimski, ljetnji-ljetnji) semestru ponovno upisuje nepoložene kolegije i iz sljedećeg odgovarajućeg semestra dopisuje kolegije s ukupno najviše 30 ECTS bodova. Studij se završava polaganjem svih ispita i obveza predviđenih nastavnim planom, te završavanjem svih administrativnih, finansijskih i pedagoških obveza studenta, sukladno Ugovoru o studiranju.

### **3.1.6. Način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet:**

Nastava za redovite studente se izvodi kao redovita nastava i kao turnusna. Redovita nastava se izvodi tijekom tjedna prema nastavnom planu i to 15 tjedana u semestru. U okviru 15 tjedne nastave, sukladno prirodi pojedinih predmeta obavljaju se i intersemestralni (parcijalni) ispiti i završni ispiti. Turnusna nastava se organizira u turnusima od pet do petnaest dana, ovisno o prirodi predmeta, tijekom ili nakon turnusa obavljaju se ispiti. Nastava na daljinu se organizira po posebnom programu ili se kombinira s prethodna dva vida nastave, ovisno o prirodi predmeta i mogućnostima nastavnika i studenata. Postotak nastave predviđen za izvanredne studente organizirat će se uglavnom tijekom vikenda, kako bi studenti mogli sudjelovati u nastavnim procesima i polagati odgovarajuće ispite.

### **3.1.7. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa:**

Usklađivanje studijskog programa s organizacijom rada i dostignućima znanosti i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

Ovaj studijski program je u svim svojim elementima:

- suvremen i primjeren mogućnostima i interesima studenata, te potrebama poslodavca,
- *Sveučilište Hercegovina, Fakultet međunarodnih odnosa i diplomacije, u skladu sa zahtjevima Bolonjske deklaracije, otvoren je za realizaciju ideje otvorenosti studija i studentske pokretljivosti unutar Bosne*



*i Hercegovine i u Europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA), a interes za zapošljavanje iskazan je u različitim organizacijama, ustanovama i tvrtkama,*

- usporediv sa srodnim programima na referentnim visokoškolskim ustanovama (u Hrvatskoj, Sloveniji i drugim zemljama EU),
- *studijski program Prava s međunarodnim odnosima je usmjeren na studenta koji integrira temeljne znanosti, izvrsno obrazovanje, stručne standarde i etička načela te priprema studenta za sve izazove što ih postavlja suvremena znanost;*

Ostale informacije o razvoju i karakteristikama studijskog programa dostupni su u Tajništvu Fakulteta.



### 3.2. Opisi kolegija

Studijski program	PRAVO S MEĐUNARODNIM ODNOSIMA				
Ciklus	Prvi ciklus studija (I.)	Vrsta	Sveučilišni jednopredmetni studij		
Smjer	Pravo	Modul	/		
Godina studija	Treća (3.)	Semestar	Peti (5.)		
Naziv predmeta	<b>MEĐUNARODNO JAVNO PRAVO</b>	Šifra predmeta			
ECTS	8	Status	Obvezni		
Broj sati nastave (tjedno/semestralno)		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		1/15	3/15	1/45	0/0
Ciljevi kolegija	Postići kod studenata razumijevanje osnovnih pojmova i instituta te temeljnih doktrina i načela međunarodnog prava.				
Očekivani ishodi učenja kolegija	Ishod učenja		Šifra ishoda učenja na razini kolegija	Šifra ishoda učenja na razini studijskog programa	
	Identificirati i klasificirati pravila međunarodnog prava s obzirom na izvore njihova nastanka.				
	Klasificirati različite kategorije subjekata međunarodnog prava i njihova prava i obveze prema međunarodnom pravu.				
	Objasniti pojam i glavne značajke različitih objekata međunarodnog prava.				
	Proširiti razumijevanje o pravnom položaju pojedinca u međunarodnom pravu u okviru međunarodnopravne zaštite ljudskih prava.				
	Analizirati položaj i ulogu organa međunarodnih odnosa u procesu formiranja prava i obveza za države i druge subjekte međunarodnog prava.				
	Usporediti međusobni odnos i djelovanje organa Ujedinjenih naroda, specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, kao i regionalnih organizacija.				
	Kritički usporediti glavna obilježja diplomatskih i sudskih sredstava mirnog rješavanja međunarodnih sporova.				
	Objasniti i usporediti osnovne institute prava oružanih sukoba i njihov značaj u suvremenom međunarodnom pravu.				
Preduvjeti za upis kolegija	Nema				
Sadržaj kolegija	Cjelina / turnus	Tema			
	1.	Definicija i pojam međunarodnog javnog prava			
	2.	Izvori međunarodnog prava			
	3.	Kodifikacija međunarodnog prava			
	4.	Povijest međunarodnog prava			
	5.	Subjekti međunarodnog prava			
	6.	Pojedinaac u međunarodnom pravu			
	7.	Objekti međunarodnog prava			
	8.	Čovjek u međunarodnom pravu			
9.	Organi međunarodnih odnosa				



	10.	Međunarodne organizacije					
	11.	Ujedinjeni narodi					
	12.	Specijalizirane ustanove Ujedinjenih naroda					
	13.	Regionalne organizacije					
	14.	Mirno rješavanje sporova					
	15.	Pravo oružanih sukoba					
Jezik nastave	Hrvatski ili drugi službeni jezik u BiH ili engleski						
E-učenje	Sadržaj kolegija u digitalnom sustavu za e-učenje						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze							
kolokvij	seminarski rad	esej					
		praktični/projektni zadatak					
		ostalo					
Vrsta završnog ispita							
		pismeni					
		usmeni					
		praktični					
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni za redovite studente							
Obveze studenata	Šifra ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave	/	75	3	0%			
Seminarski rad				55%			
Završni ispit				45%			
Ukupno		205	8	100%			
Postupak vrjednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
Rad studenta na kolegiju će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je najviše 55 (ocjenjuju se predispitne obveze označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti najviše 45 bodova.							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente							
ECTS bodovi, obveze i način izračuna konačne ocjene jednaki su za izvanredne kao i za redovite studente.							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za studente na daljinu							
ECTS bodovi, obveze i način izračuna konačne ocjene jednaki su za studente na daljinu kao i za redovite studente.							
Literatura (označiti)		Jezik			Stranice		
		hrv.	engl.	ost.	Od	Do	Napomena
Obvezna	Međunarodno pravo - treće izdanje, Degan, Vladimir-Đuro, 2011.	X					
	Međunarodno pravo, Andrassy, Juraj, 1987.	X					
Dopunska	Međunarodno pravo mora u miru i oružanim sukobima, Degan, Vladimir-Đuro, 2002.	X					
Dodatne informacije o kolegiju		/					